

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 5P/56/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8421200763
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Salajová
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2021:8421200763.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňou JUDr. Zuzanou Salajovou v právnej veci starostlivosti súdu o mal. C., a mal. K., obaja trvale bytom E., toho času Centrum pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok, deti rodičov - matky I., a otca C., toho času E., o návrhu otca na zrušenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Návrh zamietá.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ, otec maloletých detí podal dňa 23. 04. 2021 na tunajší súd návrh, ktorým domáhal zrušenia náhradnej osobnej starostlivosti starej matky E. nad maloletými deťmi, C. a K., ktorú súd nariadil uznesením sp. zn. 1P/117/2019 zo dňa 23. 07. 2020.

2. Podaný návrh odôvodnil tým, že dôvodom na nariadenie náhradnej osobnej starostlivosti nad maloletými deťmi bol nástup rodičov maloletých na výkon trestu odňatia slobody za ohrozovanie mravnej výchovy. Tiež uviedol, že dňa 19. 06. 2020 bol podmienene prepustený z výkonu trestu odňatia slobody z Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Sabinov s trvaním podmienky po dobu 30 mesiacov. Dňa 19. 04. 2021 bolo Okresným riaditeľstvom policajného zboru Kežmarok, odbor kriminálnej polície vznesené starým rodičom maloletých obvinenie pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby, otec maloletých chce, aby sa maloleté deti vrátili k nemu. Vzhľadom na uvedené otec žiadal, aby súd zrušil náhradnú osobnú starostlivosť nariadenú uznesením č. k. 1P/117/2019 zo dňa 23. 07. 2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť 14. 08. 2019 a vykonateľnosť dňa 12. 07. 2019.

2. Uznesením sp. zn. 1P/58/2021 zo dňa 30. 04. 2020 (právoplatným dňa 25. 05. 2021, vykonateľným dňa 05. 05. 2021) tunajší súd na návrh ÚPSVaR Kežmarok nariadil neodkladným opatrením umiestnenie mal. C. a mal. K. do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu do Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, nakoľko súd zistil, že na základe uznesenia ČVS: ORP-24/VYS-KK-2021 bolo voči starým rodičom vznesené obvinenie pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby. Vzhľadom na vznesené obvinenie, z dôvodu, že stará matka nebola spôsobilá ďalej vykonávať náhradnú osobnú starostlivosť, súd s poukazom na § 47 ods. 2 zák. č. 36/2005 Z. z. zákon o rodine (ďalej zákon o rodine) zrušil náhradnú osobnú starostlivosť nad mal. C. a mal. K. nariadenú uznesením Okresného súdu Kežmarok z 23.07.2020 č. k. 1P/117/2019, a nakoľko bolo potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov, neodkladným opatrením nariadil odovzdanie mal. detí do Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, so sídlom Hviezdoslavova 149, Liptovský Hrádok. Vzhľadom na potrebu zabezpečenia bežnej výživy maloletých, súd zároveň zaviazal oboch rodičov maloletých odo dňa podania návrhu na vydanie neodkladného opatrenia povinnosťou prispievať na výživu každého maloletého dieťaťa sumou

minimálneho výživného, t. j. sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa.

3. Za účelom riadneho zistenia skutočného stavu v predmetnej veci si súd vyžiadal od obce E. B. predloženie správy o povesti otca maloletých detí a vyjadrenie, či je vhodné zveriť maloleté deti do starostlivosti otca. Zároveň súd vyžiadal správu z Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok a tiež správu kolízneho opatrovníka ÚPSVaR Kežmarok..

4. Lustráciou v registri ZVJS mal súd za preukázané, že matka maloletých detí vykonáva trest odňatia slobody na základe trestného rozsudku OS Kežmarok sp. zn. 9T/57/2019, trestného rozsudku OS Kežmarok, sp. zn. 9T/15/2020, a trestného rozsudku OS Kežmarok sp. zn. 9T/57/2019.

5. Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie, na ktoré sa nedostavil navrhovateľ, otec maloletých detí, napriek riadnemu a včasnému doručeniu predvolania. Navrhovateľ neúčast' na pojednávaní neospravedlnil, nežiadal ani o jeho odročenie. Pojednávanie sa nezúčastnila ani matka maloletých, toho času v ÚVTOS Nitra-Chrenová. Súd na pojednávanie predvolal i zástupcu zástupca Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok z dôvodu, že v súčasnosti sa deti nenachádzajú u starej matky E.M., ale deti boli neodkladným opatrením zverené do ústavnej starostlivosti CDR Liptovský Hrádok. Zástupca CDR neúčast' na pojednávaní písomne ospravedlnil podaním doručeným súdu dňa 22. 06. 2021, pričom súhlasil s pojednávaním v jeho neprítomnosti.

6. S poukazom na § 180 CSP súd preto rozhodol, že vec prejedná v neprítomnosti vyššie uvedených účastníkov.

7. Súd vykonal dokazovanie výsluchom kolízneho opatrovníka a oboznámením sa s listinnými dôkazmi, najmä návrhom otca, odpoveďou OR PZ Kežmarok odboru kriminálnej polície, oddelenia vyšetrovania zo dňa 19. 05. 2021, správou obce E. B. zo dňa 18. 05. 2020, správou Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok zo dňa 18. 06. 2021 a správou ÚPSVaR Kežmarok z 24. 06. 2021, spisom tunajšieho súdu sp. zn. 1P/58/2021, ktorým bolo nariadené NO a maloleté deti zverené do CDR Liptovský Hrádok a lustráciami rodičov maloletých detí v ZVJS.

8. Kolízna opatrovníčka vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedla, že s návrhom otca nesúhlasí, nakoľko sa zmenila situácia v rodine, deti sú v starostlivosti CDR Liptovský Hrádok. Poukázala na skutočnosť, že otec sa po výkone trestu odňatia slobody síce vrátil do miesta trvalého bydliska, avšak údajne si našiel priateľku, s ktorou čaká dieťa, a v súčasnej dobe už nežije vo E. B.. Zároveň opustil najstaršieho syna D., ktorého mal vo svojej starostlivosti, ktorého nechal pri starých rodičoch, teda ani jemu aktuálne neposkytuje osobnú starostlivosť. Ďalej uviedla, že otec nemá vhodné podmienky na výchovu detí, nemá ani vôľu sa o nich starať. V CDR je o deti dobre postarané. Uviedla, že o deti sa pred nástupom výkonu trestu odňatia slobody starala matka, potom starí rodičia, otec sa o maloletých ani nestaral, ani v súčasnosti neposkytuje starostlivosť synovi, ktorý mu bol zverený.

9. Z obsahu odpovede OR PZ Kežmarok, odbor kriminálnej polície, oddelenie vyšetrovania, zo dňa 19. 05. 2021, vyplýva, že vo veci trestného stíhania starých rodičov I. a E.M. pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby, vedenom pod ČVS: ORP-24/VYS-KK-2021, bolo dňa 19. 04. 2021 voči starým rodičom vznesené obvinenie podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b) a ods. 3 písm. d) Trestného zákona spáchaného vo forme spolupáchateľstva v zmysle ust. § 20 Trestného zákona, a toho času prebiehajú úkony prípravného konania aj s ohľadom na posúdenie prípadnej trestnoprávnej zodpovednosti nie len starých rodičov, ale aj rodičov maloletých detí.

10. Z obsahu správy o povesti obce E. B. zo dňa 18. 05. 2020 vyplýva, že otec maloletých detí sa aktuálne nezdržiava vo E. B., ale odišiel bývať do Y., o maloleté deti sa nevie postarať, je nezodpovedný a požíva alkoholické nápoje, preto obec nesúhlasí so zverením maloletých do jeho osobnej starostlivosti.

11. Zo správy CDR Liptovský Hrádok zo dňa 18. 06. 2021 vyplýva, že maloletá C. a mal. K., ktorí boli na základe uznesenia Okresného súdu Kežmarok zo dňa 23. 07. 2020, č. k. 1P/58/2021 - 11 prijatí do starostlivosti CDR, sú ubytovaní v rodinnej bunke spolu v jednej izbe. Maloletá sa na prostredie adaptovala veľmi rýchlo, je samostatná, rešpektuje authority, pravidelne sa zapája do skupinových aktivít, stará sa o mladšieho brata. Od mája 2021 navštevuje štvrtý ročník na základnej škole s materskou

škoolou v Hybiach. Maloletý K. mal spočiatku problém sa adaptovať na nové prostredie a lipol na sestre, avšak postupom času sa adaptoval, od septembra by mal nastúpiť do materskej školy. Maloleté deti sú v kontakte s matkou I. prostredníctvom online rozhovor. Z dôvodu prebiehajúceho vyšetrovania vo veci trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby bol kontakt detí so starými rodičmi a otcom obmedzený.

12. Podľa správy z prešetrenia rodinného prostredia ÚPSVAR Kežmarok zo dňa 24. 06. 2021, maloletí C., nar. XX. XX. XXXX a K., nar. XX. XX. XXXX boli do starostlivosti CDR prijatí na základe uznesenia Okresného súdu Kežmarok zo dňa 23. 07. 2020, č. k. 1P/58/2021 - 11. Maloletí majú ďalších šesť súrodencov, z toho štyria sú umiestnení v CDR Liptovský Hrádok a jeden je umiestnený v CDR Orchidea. Najstarší brat je zverený do NOS príbuzných. Matka maloletých sa stále nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, otec sa po podmienčnom prepustení vrátil do domácnosti, ktorú majú spoločne s matkou maloletých vo E. B., kde s ním býval aj najstarší syn D.. Z dôvodu, že voči starým rodičom bolo vznesené obvinenie pre trestný čin, z čoho vinia práve otca, v rodine nastali nezhody a otec sa odsťahoval do Y., kde má údajne novú priateľku s ktorou čaká dieťa. Otec maloletého D. opustil, domácnosť uzamkol, nenechal mu žiadne veci, preto bol maloletý D. na základe podaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zverený do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov E. G. a S. G.. ÚPSVAR poukázal, že otec v súčasnej dobe nemá vytvorené podmienky pre zdravý vývin maloletého a nie je schopný ani ostatným maloletým deťom zabezpečiť potrebnú starostlivosť a opateru.

13. Podľa lustrácie ZVJS je matka maloletých detí toho času vo výkone trestu odňatia slobody a trest má vykonávať do 19. 09. 2022.

14. Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 1P/58/2021 mal súd za preukázané, že uznesením OS Kežmarok zo dňa 30. 04. 2020, č. k. 1P/58/2021-11 boli maloletí C., nar. XX. XX. XXXX a K., nar. XX. XX. XXXX neodkladným opatrením zverení do CDR Liptovský Hrádok a rodičom maloletých bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletých detí sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima mesačne na každé maloleté nezaopatrované dieťa, na účet CDR Liptovský Hrádok počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia; nakoľko stará matka vzhľadom n už uvedené nemohla ďalej vykonávať náhradnú osobnú starostlivosť a ani jeden z rodičov v súčasnej dobe nie je schopný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti. Matka maloletých detí je vo výkone trestu odňatia slobody a otec maloletých nemá príjem a nemá ani vytvorené vhodné podmienky na to, aby mohol maloletým zabezpečovať všestrannú starostlivosť. Rovnako z pripojeného spisového materiálu mal súd za preukázané, že aj ostatné deti rodičov C. C. a I.M. sú umiestnené v zariadení na výkon rozhodnutia v ústavnej starostlivosti v Centra pre deti a rodiny v Liptovskom Hrádku a mal. T. je umiestnený v Centre pre deti a rodiny Orchidea n. o. v Bošanoch.

15. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

16. Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine; náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

17. Podľa § 54 ods. 2 písm. b) Zákona o rodine; súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka

18. Podľa § 54 ods. 3 Zákona o rodine; za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

19. Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine; ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a ods. 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

20. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine; súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

21. Podľa § 62 ods. 1 a ods. 2 Zákona o rodine je plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

22. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

23. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

24. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že je v záujme maloletých detí C. a K., aby ostali zverené v náhradnej starostlivosti a bola im nariadená ústavná starostlivosť. Súd pri svojom rozhodovaní mal na zreteli ako prvoradé hľadisko záujem maloletých, ich zdravý a pokojný vývoj. Ďalej mal súd za preukázané, že rodičia toho času nemôžu zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti, nakoľko matka sa nachádza vo výkone trestu, a otec maloletých vzhľadom na už vyššie uvedené nemá vytvorené vhodné podmienky na to, aby mohol maloletým zabezpečovať starostlivosť. Súd zohľadnil aj skutočnosť, že stará matka vzhľadom na vznesenie obvinenia pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby nemôže ďalej vykonávať náhradnú osobnú starostlivosť a rovnako tak zohľadnil, že aj ostatné deti rodičov C. C. a I.M. sú umiestnené v Centre pre deti a rodiny v Liptovskom Hrádku a v Centre pre deti a rodiny Orchidea n. o. v Bošanoch, čím mal súd za odôvodnené, že žiaden z príbuzných nemá vytvorené vhodné podmienky k tomu, aby maloleté deti mohli byť zverené do náhradnej osobnej starostlivosti príbuzných (nakoľko náhradná osobná starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou). Súd dospel k záveru, že je v záujme maloletých detí, aby ústavná starostlivosť u maloletých detí C. a K. naďalej pokračovala a realizovala sa v CDR Liptovský Hrádok. Z predložených správ obce E. B., Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, a tiež správy ÚPSVaR Kežmarok mal súd za preukázané, že otec nemá podmienky na zabezpečenie osobnej starostlivosti o maloleté deti, pričom v súčasnej dobe je maloletým deťom zabezpečovaná riadna starostlivosť potrebná pre ich zdravý vývin, ktorá je realizovaná v Centre pre deti a rodiny Liptovský Hrádok.

25. Na základe vyššie uvedeného, súd podanému návrhu otca nevyhovet, a návrh v celom rozsahu zamietol.

26. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovení § 52 Civilného sporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.